

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab initio Pontificatus usque ad
Annum 1746

Luxemburgi, 1752

Benedictus Papa XIV. Doctoribus Et Scholaribus Universis Bononiæ
Commorantibus, Et Juri Canonico Et Civili Studentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74696](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74696)

B E N E D I C T U S

P A P A X I V.

DOCTORIBUS ET SCHOLARIBUS UNIVERSIS
 BONONIÆ COMMORANTIBUS,
 ET JURI CANONICO ET CIVILI
 S T U D E N T I B U S.

UAM ferè sextus annus præterit, ex quo Deus Optimus Maximus Nos, licet immerentes, ad Summum Pontificatum evexit. Hoc temporis spatio omnem sanè operam pro tenuitate nostrarum virium conferre haud prætermisimus, ut Sacrum Fidei Deposum, & Ecclesiasticam disciplinam tueremur; corruptelis aditum intercluderemus, quæ ipsam labefactare poterant, ac rationes omnes, & consilia adhiberemus, quibus in Urbe Româ, totâque Pontificiâ Ditione unicuique justitia probe administraretur: Neque populorum, qui à Nobis remotissimi sunt, & totius Orientalis Ecclesiæ (quantum in Domino potuimus) curam suscipere negleximus. Id autem conspici potest ex hoc eodem Libro, quem Nos exemplo ducti Prædecessorum nostrorum Typis committi permittimus. Nam etsi ipsorum Constitutiones, ac aliqua Brevia congesta fuerint in Romanum Bullarium, quod quidè privatâ auctoritate confectum est; tamen Innocentii Duodecimi Diplomata alio privato Libro impressa continentur, quem Georgius Firmianus, dum Pontifex adhuc inter vivos ageret, evulgavit. Multa quoque præclara Volumina in omnium manibus versantur, in quibus Clementis Undecimi Constitutiones, ac Brevia solùm habentur; quos quidem Libros magnificentè adornatos Annibal Cardinalis Albanus, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarius, Nepos ejusdem Pontificis, in lucem edi curavit. His exemplis permoti Typis emittimus hoc primum Volumen, quod nostras Constitutiones, videlicet Bullas, & aliqua Brevia, Litteras Encyclicas, & alia hujusmodi complectitur, ex quibus non mediocrem utilitatem futuram putavimus: Nonnulla verò, quæ ad privata tantùm negotia pertinebant, omisimus. Etsi autem ferè omnia, quæ in hunc Librum congestimus, publicam jam lucem adspexerint; tamen experientiâ compertum est, has exiguas pagellas diuturnitate temporis concidere, ac penitus interire; cum per-

pauci eo studio teneantur, ut ipsas colligant, & simul in volumen redigant. Quare Nos ipsi libenter has laboris partes subivimus, ut posteritatem hanc molestiâ levaremus. Quam accuratè hæc facta sint, vel inde cognosci poterit, quod nostras Constitutiones, ac cætera omnia describi in isto Codice, atque excudi eo prorsus modo iussimus, quo primùm evulgata fuerunt: Ideo post singula ferè Diplomata notantur illorum nomina, qui nihil præstiterunt aliud, quàm ipsa referre in acta, vel ad fidem faciendam subscribere.

Illud quoque palam, ac manifestum facere haud prorsus inutile duximus, nihil omninò contineri in hoc Libro, quod a Nobis inter gravissimas Pastoralis officii curas vel confectum integrè, vel primo excogitatum, & sermone Italico digestum, & postea latinè redditum, ac deinde oculis nostris exhibitum accurato studio non inspexerimus, ne aliquid vel oscitantia omissum, vel errore immutatum esset ex iis, quæ Nobis antea in animo statuenda, edicendaque proposueramus. Porro harum nostrarum Constitutionum, ac Brevium exemplaria de more servantur in iisdem Archivis, ubi retineri solent aliorum Pontificum Diplomata, quæ vel Romano Bullario, vel privatis Libris consignata leguntur. Neque illud a Nobis prætereundum est, Romanis Pontificibus morem perpetuò fuisse, ut Episcopos universos, vel alicujus tantùm Provinciæ ad Catholicam Fidem custodiendam, morumque disciplinam aut servandam, aut restaurandam, Litteris Encyclicis excitarent. Qua in re postremis hisce temporibus usi sunt operâ Congregationum, vel Romanæ Inquisitionis, vel de Propaganda Fide, & frequentius Congregationum, quibus negotia Episcoporum, & Regularium examinandi cura, aut Tridentini Concilii explicandi, interpretandique munus demandatum est. Has Litteras Præsules, qui erant à Secretis earum Congregationum, plerùmque exarabant; deindè Cardinalis Præfecti manu obsignatæ ad Episcopos mittebantur: id tamen cautum semper fuit, ut ipsas Litteras Pontificis auctoritate scriptas quisque intelligeret; earumque exemplaria referri solebant in acta ipsarum Congregationum, quemadmodum unicuique cognitum, perspectumque est. Id nos diligentissimè exequuti sumus, cum adhuc in minoribus munus à Secretis Congregationis Concilii per decem, & amplius annos obivimus; quo temporis spatio tres Pontifices Sedem Apostolicam obtinuerunt. Postea verò Divinæ largitatis beneficio ad summum Pontificatum evecti Litteras Encyclicas ad universos Episcopos, vel alicujus tantùm Provinciæ, & nonnullas etiam privatim ad aliquos Episcopos dedimus, prout temporum ratio postulabat, quæ huic primo Volumini adjunguntur. In his autem conscribendis Epistolis veterem Prædecessorum nostrorum (si postrema tempora excipiantur) consuetudinem revocandam duximus, qua ipsi per se Litteras Episcopis dabant, rati majorem vim id habiturum; cum ampliorem Pontificiæ benevolentia significationem ipsius Pontificis Epistolæ testari videantur Episcopis, quibuscum ille Fraternalitatis vinculo jungitur, quàm quæ ab aliis, auctoritate licet Summi Pontificis, conscribuntur. Plura quidem nostrarum Litterarum exemplaria reposita sunt in Archivis Congregationum, ad quas earum Litterarum negotia, & argumenta pertinebant. Attamen quia contingere potest, ut ipsa aliquando temporum injuriâ intercendant; & quia fortasè non deest aliquis, aut etiam non defuit, qui acceptis nostris Litteris, Romæ licet impressis, nostroque Nomine inscriptis, dubius tamen incertusque hæsit, utrum Nos ipsarum Auctores essemus; (quasi verò temeritas hominum eò devenire possit, ut aliquis, Nobis vitam agentibus, Litteras Encyclicas nostro Nomine falsò inscribere, easque Romanis Typis committere audeat) ad omnem dubitationem tollendam reponi iussimus duo Codicis hujus exemplaria, quæ manu nostrâ subscripsimus, nostroque Signo obfirmavimus, unum in Archivo Castri S. Angeli, alterum in Archivo secreto Vaticano, ut hæc monumenta certa, ac perpetua faciamus, nec ullo unquam tempore Litteris Encyclicis, aut aliis in hunc Codicem relatis, fides imminuatur.

Neque

Neque sanè novum, aut inauditum est id, quod paulo ante commemoravimus: Quippe Innocentius III. Prædecessor Noster plura decernere necesse duxit *Cap. Pastoralis. De fide Instrumentorum*, ut multorum controversias in hac re componeret: Etenim nonnullas Pontificum Decretales Litteras neque certâ, neque firmâ auctoritate præditas aliqui dictabant, quas tamen alii magno studio tuebantur.

Nemo, qui jus Pontificium primis, ut ajunt, labiis solum attigerit, ignorare potest quatuor antiquas Decretalium Collectiones, quæ superioribus sæculis ab Antonio Augustino, & quintam, quæ ab Innocentio Cironio in lucem emissæ fuerunt, confectas fuisse, antequam Gregorius IX. suam promulgaret, quæ vim, & auctoritatem ad hanc usque diem perpetuò retinuit. Duæ primæ privato solum judicio, sententiæque editæ sunt; cæteræ verò publica auctoritate: has autem Romani Pontifices Doctoribus & Scholaribus Universitatis Bononiensis nuncuparunt; quorum exemplum securus est Gregorius IX., & Bonifacius VIII., cum Librum sextum Decretalium in publicum adspæctum prodire jussit, ac postremò Joannes XXII., cum Decretales Clementis V. posteritati commendavit. De hac re copiosius verba fecimus in Præfatione nostri Commentarii: *De Festis diebus Domini Nostri Jesu Christi, ac Beata Virginis Mariæ*, quod Italicâ linguâ à Nobis conscriptum, ac Bononiæ impressum fuit: Illud deindè latinè redditum est, atque editum Patavii absque eâ Præfatione, quam paulò antè memoravimus.

Hoc loco addendum superest, in Archivo Vaticano à Nobis repertum fuisse monumentum Innocentii IV., qui anno 1253. Decretales suas colligendas ob eam causam existimavit, quod aliæ plures ipsi tribuerentur, quas ille ne cogitatione quidem attigerat: Itaque Pontifex Epistolam scribit Bononiensi Archidiacono, in quâ rationem consilii sui planè recenset, Decretales suas propriis sub titulis disponit, eique mandat, ut eædem Decretales publicentur, & præstantium in Bononiensi Academia Professorum notis illustrentur. Equidem ignoramus quam ob causam Pontificis jussa executioni minimè mandata fuerint; omnibus tamen notissimum est, quod Bonifacius VIII. in sextum Librum Decretalium illas Innocentii IV. summâ diligentia, ac fide congestit, eosdemque titulos retinuit, quos idem Innocentius præposuerat.

Nobis profectò, nostræque in Patriam benevolentia deesse videremur, nisi hoc tempore, tot illustrium Pontificum exemplis adducti, Doctoribus & Scholaribus Universitatis Bononiensis Collectionem hanc nostram inscriberemus, cum præsertim inter ejus Doctores Nos ipsi recensiti fuerimus, cum adhuc in minoribus versaremur. Quod si appellatione *Corporis*, ut ajunt, *Juris Canonici* comprehendi tantum debeant congestæ à Gregorio IX., Bonifacio VIII., & Clemente V. Decretales, hoc Volumen nostrum isto sanè nomine haud contineri, certum est; sin autem appellatione *Corporis Juris Canonici* intelligendum est quidquid ab Apostolicâ auctoritate promanat, (quâ omnes Romani Pontifices æquè præditi sunt) tum hujusmodi nuncupatione Librum quoque nostrum comprehendi, nemo inficiabitur; uti constat ex responso Nicolai Primi *Canon. Si Romanorum, distinct. 19.* Sed quæstionem omitamus, quæ solo nomine continetur. Illud postremum sit, quod operam nostram præcipuè contulimus, ut viam facilem, ac planam sterneremus; cum vestris, tum aliorum studiis, qui hæc nostra monumenta pervolvent. Siquidem non modò Indices argumentorum, ac verborum diligenter addi jussimus, sed etiam eorum verborum, quibus singulæ nostræ Constitutiones inchoantur, tum certum ordinem, ita ut ad titulos ipsæ referantur aliarum Decretalium, quibus uti quotidie consuevistis. Hanc benevolentia nostræ significationem, ac testimonium gratissimum fore vobis non dubitamus, quibus etiam Benedictionem Apostolicam peramanter impertimur.